

Ovaj je dokument samo dokumentacijska pomoć za čiji sadržaj institucije ne preuzimaju odgovornost.

► **B**

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 2252/2004

od 13. prosinca 2004.

o standardima za sigurnosna obilježja i biometrijske podatke u putovnicama i putnim ispravama koje izdaju države članice

(SL L 385, 29.12.2004., str. 1)

Promijenio:

Službeni list

	br.	stranica	datum
► <u>M1</u> Uredba (EZ) br. 444/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. svibnja 2009.	L 142	1	6.6.2009

UREDBA VIJEĆA (EZ) br. 2252/2004

od 13. prosinca 2004.

o standardima za sigurnosna obilježja i biometrijske podatke u putovnicama i putnim ispravama koje izdaju države članice

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 62. stavak 2. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Europsko je vijeće u Solunu 19. i 20. lipnja 2003. potvrdilo da je u Europskoj uniji potreban dosljedan pristup biometrijskim identifikatorima ili biometrijskim podacima za dokumente državljana trećih zemalja, putovnice građana Europske unije i informacijske sustave (VIS i SIS II).
- (2) Minimalni sigurnosni standardi za putovnice uvedeni su Rezolucijom predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća 17. listopada 2000. ⁽³⁾ Kako bi se dosegli viši i usklađeniji sigurnosni standardi za putovnice i putne isprave radi njihove zaštite od falsificiranja, sada je primjereno poboljšati ovu Rezoluciju mjerom Zajednice. Istodobno bi u putovnicu ili putnu ispravu trebalo uključiti biometrijske identifikatore kako bi se uspostavila pouzdana veza između izvornog imatelja i isprave.
- (3) Usklađivanje sigurnosnih obilježja i uključivanje biometrijskih identifikatora predstavlja važan korak prema upotrebi novih elemenata u perspektivi budućeg razvoja na europskoj razini, koji čine putnu ispravu sigurnijom i uspostavljaju pouzdaniju vezu između imatelja i putovnice i putne isprave, kao važan doprinos osiguranju njihove zaštite od neovlaštene uporabe. Trebalo bi uzeti u obzir specifikacije Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO), a posebno one navedene u Dokumentu 9303 o strojno čitljivim putnim ispravama.
- (4) Ova je Uredba ograničena na usklađivanje sigurnosnih obilježja, uključujući biometrijske identifikatore, za putovnice i putne isprave država članica. Određivanje tijela ovlaštenih za pristup podacima sadržanima u mediju za pohranu u dokumentima pitanje je nacionalnog zakonodavstva, podložno relevantnim odredbama prava Zajednice, prava Europske unije ili međunarodnih sporazuma.

⁽¹⁾ SL C 98, 23.4.2004., str. 39.

⁽²⁾ Mišljenje od 2.12. 2004. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ SL C 310, 28.10.2000., str. 1.

▼B

- (5) Ovom bi se Uredbom trebale utvrditi samo one specifikacije koje nisu tajne. Te specifikacije trebaju biti dopunjene specifikacijama koje mogu ostati tajne kako bi se spriječio rizik od krivotvorenja i falsificiranja. Takve bi dodatne tehničke specifikacije trebalo usvojiti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji ⁽¹⁾.
- (6) Komisiji bi trebao pomagati Odbor osnovan člankom 6. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinog obrasca za vize ⁽²⁾.
- (7) Kako bi se osiguralo da navedene informacije ne budu dostupne većem broju osoba nego što je potrebno, također je bitno da svaka država članica ne odredi više od jednog tijela nadležnog za izradu putovnica i putnih isprava, s tim da države članice zadržavaju pravo promjene tijela prema potrebi. Iz sigurnosnih razloga svaka bi država članica trebala priopćiti naziv nadležnog tijela Komisiji i ostalim državama članicama.
- (8) U vezi s osobnim podacima koji se trebaju obrađivati u kontekstu putovnica i putnih isprava primjenjuje se Direktiva 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom prijenosu takvih podataka ⁽³⁾. Trebalo bi osigurati da u putovnici ne budu pohranjene druge informacije koje nisu predviđene u ovoj Uredbi, njezinu prilogu ili koje nisu navedene u odgovarajućoj putnoj ispravi.
- (9) U skladu s načelom proporcionalnosti, potrebno je i primjereno radi ostvarenja temeljnog cilja uvođenja zajedničkih sigurnosnih standarda i interoperabilnih biometrijskih identifikatora utvrditi pravila za sve države članice kojima se provodi Konvencija o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. ⁽⁴⁾ Ova Uredba u skladu s člankom 5. trećim stavkom Ugovora ne izlazi iz okvira onoga što je potrebno za postizanje postavljenih ciljeva.
- (10) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe, ona za nju nije obvezujuća i ne primjenjuje se na nju. S obzirom na to da se ovom Uredbom dalje razvija schengenska pravna stečevina na temelju odredaba glave IV. trećeg dijela Ugovora o osnivanju Europske zajednice, Danska će, u skladu s člankom 5. navedenog Protokola, odlučiti u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće donese ovu Uredbu hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu.
- (11) Ova Uredba predstavlja daljnji razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2000/365/EZ od 29. svibnja 2000. o zahtjevu Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske za sudjelovanje u nekim odredbama schengenske pravne stečevine ⁽⁵⁾. Stoga Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe, ona za nju nije obvezujuća i ne primjenjuje se na nju.

⁽¹⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽²⁾ SL L 164, 14.7.1995., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

⁽³⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31. Direktiva kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

⁽⁴⁾ SL L 239, 22.9.2000., str. 19. Konvencija kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 871/2004 (SL L 162, 30.4.2004., str. 29.).

⁽⁵⁾ SL L 131, 1.6.2000., str. 43.

▼B

- (12) Ova Uredba predstavlja daljnji razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u nekim odredbama schengenske pravne stečevine ⁽¹⁾. Stoga Irska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe, ona za nju nije obvezujuća i ne primjenjuje se na nju.
- (13) Kada je riječ o Islandu i Norveškoj, ova Uredba predstavlja daljnji razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽²⁾, koje ulaze u područje iz članka 1. točke B Odluke Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu tog Sporazuma ⁽³⁾.
- (14) Kada je riječ o Švicarskoj, ova Uredba predstavlja daljnji razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma potpisanog između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske konfederacije o pridruživanju Švicarske konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽⁴⁾, koje ulaze u područje iz članka 1. točke B Odluke Vijeća 1999/437/EZ koja se čita u vezi s člankom 4. stavkom 1. odluka Vijeća od 25. listopada 2004. o potpisivanju u ime Europske unije, potpisivanju u ime Europske zajednice te o privremenoj primjeni određenih odredaba tog Sporazuma ⁽⁵⁾,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

▼M1

1. Putovnice i putne isprave koje izdaje država članica moraju ispunjavati minimalne sigurnosne standarde utvrđene u Prilogu.

One se izdaju se kao pojedinačni dokumenti.

Komisija do 26. lipnja 2012. podnosi izvješće o zahtjevima za djecu koja putuju sama ili u pratnji, a prelaze vanjske granice država članica i predlaže, ako je to potrebno, odgovarajuće inicijative kako bi se osigurao zajednički pristup u vezi pravila za zaštitu djece koja prelaze vanjske granice država članica.

2. Putovnice i putne isprave moraju sadržavati vrlo siguran medij za pohranu koji sadrži prikaz lica. Države članice također uključuju dva otiska prstiju koji su uzeti ravno u interoperabilnom formatu. Podaci moraju biti osigurani, a medij za pohranu mora imati dovoljan kapacitet i sposobnost jamčenja integriteta, autentičnosti i povjerljivosti podataka.

⁽¹⁾ SL L 64, 7.3.2002., str. 20.

⁽²⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

⁽³⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 31.

⁽⁴⁾ Dokument Vijeća 13054/04 dostupan na: <http://register.consilium.eu.int>

⁽⁵⁾ Dokumenti Vijeća 13464/04 i 13466/04 dostupni na: <http://register.consilium.eu.int>

▼ M1

2a. Sljedeće osobe oslobođene su od zahtjeva za davanje otisaka prstiju:

(a) djeca mlađa od 12 godina.

Dobna granica od 12 godina je privremena. Izvješće iz članka 5.a sadrži preispitivanje dobne granice, prema potrebi uz prijedlog za izmjenu dobne granice.

Ne dovodeći u pitanje posljedice primjene članka 5.a, države članice koje u svom nacionalnom pravu usvojenom prije 26. lipnja 2009. predviđaju dobnu granicu ispod 12 godina mogu primjenjivati tu granicu tijekom prijelaznog razdoblja do 4 godine nakon 26. lipnja 2009. Međutim, dobna granica tijekom prijelaznog razdoblja ne može biti ispod 6 godina;

(b) osobe, kod kojih uzimanje otisaka prstiju fizički nije moguće.

2b. Kada je uzimanje otisaka određenih prstiju privremeno nemoguće, države članice će omogućiti uzimanje otisaka ostalih prstiju. Kada je također privremeno nemoguće uzeti otiske bilo kojeg prsta mogu izdati privremenu putovnicu koja ima valjanost 12 mjeseci ili manje.

▼ B

3. Ova se Uredba primjenjuje na putovnice i putne isprave koje izdaju države članice. Ne primjenjuje se na osobne iskaznice koje države članice izdaju svojim državljanima ili privremene putovnice i putne isprave koje vrijede 12 mjeseci ili manje.

▼ M1*Članak 1.a*

1. Biometrijske identifikatore uzima kvalificirano i propisno ovlašteno osoblje državnih tijela nadležnih za izdavanje putovnica i putnih isprava.

2. Države članice prikupljaju biometrijske identifikatore od podnositelja zahtjeva u skladu sa zaštitnim mjerama utvrđenima u Konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda Vijeća Europe i Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta. Države članice osiguravanju uvođenje odgovarajućih postupaka koji jamče dostojanstvo dotične osobe u slučaju teškoća pri prikupljanju.

Članak 2.

U skladu s postupkom iz članka 5. stavka 2. moraju se utvrditi dodatne tehničke specifikacije za putovnice i putne isprave u skladu s međunarodnim standardima, uključujući posebno preporuke Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO) koje se odnose na:

- (a) dodatna sigurnosna obilježja i zahtjeve, uključujući više standarde protiv krivotvorenja i falsificiranja;
- (b) tehničke specifikacije za medij za pohranu biometrijskih obilježja i njihovu sigurnost, uključujući sprečavanje neovlaštenog pristupa;
- (c) zahtjeve kvalitete i zajedničke tehničke standarde za prikaz lica i otiske prstiju.

▼ B*Članak 3.*

1. U skladu s postupkom iz članka 5. stavka 2. može se odlučiti da specifikacije iz članka 2. budu tajne i ne objavljuju se. U tom su slučaju one dostupne samo tijelima koja države članice odrede nadležnima za tiskanje te osobama koje propisno ovlasti država članica ili Komisija.

▼B

2. Svaka država članica određuje jedno tijelo nadležno za tiskanje putovnica i putnih isprava. Naziv tog tijela priopćuje Komisiji i ostalim državama članicama. Dvije države članice ili više njih mogu odrediti isto tijelo. Svaka država članica ima pravo promijeniti tijelo koje je odredila. O tome obavješćuje Komisiju i ostale države članice.

Članak 4.

1. Ne dovodeći u pitanje pravila o zaštiti podataka, osobe kojima je izdana putovnica ili putna isprava imaju pravo provjeriti osobne podatke koji se nalaze u putovnici i putnoj ispravi te prema potrebi zatražiti njihov ispravak ili brisanje.

2. Putovnica ili putna isprava ne sadržava informacije u strojno čitljivom obliku, osim ako je tako predviđeno u ovoj Uredbi ili u njezinu Prilogu, ili ako te informacije država članica izdavateljica navede u putovnici ili putnoj ispravi u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom.

▼M1

3. Biometrijski podaci moraju se prikupiti i pohraniti u mediju za pohranu putovnica i putnih isprava radi izdavanja tih dokumenata. Za potrebe ove Uredbe biometrijska obilježja u putovnicama i putnim ispravama upotrebljavaju se samo za provjeru:

- (a) autentičnosti putovnice ili putne isprave;
- (b) identiteta imatelja putem izravno dostupnih usporedivih značajki kada je izrada putovnice ili putne isprave propisana zakonom;

Provjera dodatnih sigurnosnih obilježja obavlja se ne dovodeći u pitanje članak 7. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o uspostavi Zakonika Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) ⁽¹⁾. Nepodudaranje samo po sebi neće utjecati na valjanost putovnice ili putne isprave u svrhu prelaska vanjskih granica.

▼B*Članak 5.*

1. Komisiji pomaže Odbor osnovan člankom 6. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1683/95.

2. Prilikom upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ.

Razdoblje iz članka 5. stavka 6. Odluke 1999/468/EZ određuje se na dva mjeseca.

3. Odbor donosi vlastiti poslovnik.

⁽¹⁾ SL L 105, 13.4.2006., str. 1.

▼ M1*Članak 5.a*

Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću najkasnije do 26. lipnja 2012. izvješće koje se temelji na opsežnom i temeljitom istraživanju koje je provelo neovisno tijelo i nadzirala Komisija, koja ispituje pouzdanost i tehničku izvedivost, uključujući putem procjene točnosti radnih sustava, korištenja otisaka prstiju djece mlađe od 12 godina u svrhu identifikacije i provjere, uključujući usporedbe lažnih stopa odbacivanja do kojih dolazi u pojedinoj državi članici i, na temelju rezultata tog istraživanja, analizu potrebe za zajedničkim pravilima u vezi postupka podudaranja. Prema potrebi izvještaj će se popratiti prijedlozima za prilagodbu ove Uredbe.

▼ B*Članak 6.*

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

▼ M1

Države članice primjenjuju ovu Uredbu:

- (a) s obzirom na prikaz lica: najkasnije 18 mjeseci;
- (b) s obzirom na otiske prstiju: najkasnije 36 mjeseci;

od donošenja dodatnih tehničkih specifikacija iz članka 2. Međutim, to utječe na valjanost već izdanih putovnica i putnih isprava.

Članak 1. stavak 1. drugi podstavak provodi se najkasnije 26. lipnja 2012. Međutim, time se ne utječe na početnu valjanost za imatelja dokumenta.

▼ B

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice.

PRILOG

MINIMALNI SIGURNOSNI STANDARDI ZA PUTOVNICE I PUTNE ISPRAVE KOJE IZDAJU DRŽAVE ČLANICE

Uvod

Ovim se Prilogom utvrđuje minimalna razina sigurnosti koju moraju osigurati putovnice i putne isprave država članica. Odredbe ovog Priloga prvenstveno se odnose na stranicu s osobnim podacima. Generička sigurnosna obilježja također se primjenjuju na druge dijelove putovnica i putnih isprava.

Stranica s osobnim podacima može se sastojati od različitih osnovnih materijala. Ovaj Prilog navodi minimalnu razinu sigurnosti za određeni upotrijebljeni materijal.

1. Materijal

Papir koji se upotrebljava za one dijelove putovnica ili putnih isprava u kojima se navode osobne pojedinosti ili drugi podaci ispunjavaju sljedeće minimalne zahtjeve:

- nema optičkih izbjeljivača,
- dvotonski vodeni žigovi,
- sigurnosni reagensi koji štite od pokušaja neovlaštenog mijenjanja kemijskim brisanjem,
- obojena vlakna (djelomično vidljiva i djelomično fluorescentna pod UV svjetlom ili nevidljiva i fluorescentna u barem dvije boje),
- preporučuju se UV-fluorescentne pločice (obvezne za naljepnice),
- preporučuje se uporaba sigurnosne niti.

Ako je stranica s osobnim podacima u obliku naljepnice, vodeni žig na papiru koji se upotrebljava za tu stranicu nije neophodan. Vodeni žig nije neophodan ni na papiru koji se upotrebljava za unutrašnji dio korica putovnice ili putne isprave. Sigurnosni reagensi obvezni su na unutrašnjem dijelu korica samo ako su ondje uneseni podaci.

Vezena nit trebala bi biti zaštićena od zamjene.

Ako je kartica za unošenje osobnih podataka u putovnicu ili putnu ispravu u cijelosti napravljena od sintetičkog supstrata, obično nije moguće uključiti oznake autentičnosti koje se upotrebljavaju u papiru za putovnice ili putne isprave. U slučaju naljepnica i kartica nedostatak oznaka u materijalima nadoknađuje se mjerama povezanim sa sigurnosnim tiskanjem, upotrebljavanjem sredstava za zaštitu od kopiranja ili tehnikom izdavanja sukladno odjeljcima 3., 4. i 5., koje prelaze sljedeće minimalne standarde.

2. Stranica s osobnim podacima

Putovnica ili putna isprava sadržava strojno čitljivu stranicu s osobnim podacima koja je u skladu s dijelom 1. (strojno čitljive putovnice) dokumenta ICAO-a 9303, a način njihova izdavanja u skladu je sa specifikacijama za strojno čitljive putovnice navedenima u tom dokumentu.

Fotografija imatelja također se pojavljuje na ovoj stranici te ne smije biti prilijepljena, nego integrirana u materijal stranice s osobnim podacima pomoću tehnika izdavanja iz odjeljka 5.

Osobni podaci unose se na stranicu iza naslovne stranice u putovnici ili putnoj ispravi. U svakom slučaju, unutarnji dio korica ne smije se više upotrebljavati za osobne podatke.

Izgled stranice s osobnim podacima takav je da se razlikuje od ostalih stranica.

▼ B3. *Tehnike tiskanja*

Upotrebljavaju se sljedeće tehnike tiskanja:

A. Tiskanje pozadine:

- dvotonski *guilloche* uzorci ili ekvivalentne strukture,
- dugine boje, ako je moguće fluorescentne,
- UV-fluorescentni pretisak,
- motivi koji učinkovito štite od krivotvorenja i falsificiranja (posebno na stranici s osobnim podacima) uz fakultativnu uporabu mikrotiska,
- moraju se upotrebljavati tinte reagensi na papirnatim stranicama putovnice ili putne isprave i na naljepnicama,
- ako je papir putovnice ili putne isprave dobro zaštićen od pokušaja neovlaštenog mijenjanja, uporaba tinti reagensa fakultativna je.

B. Tiskanje obrasca

S integriranim mikrotiskom (osim ako je već uključen u tiskanje pozadine).

C. Numeriranje

Na svim stranicama unutar putovnice ili putne isprave treba biti otisnut (ako je moguće s posebnim stilom brojki ili oblikom pisma i UV-fluorescentnom tintom) ili perforiran jedinstveni broj dokumenta, ili, ako se radi o karticama putovnicama, jedinstveni broj dokumenta treba biti integriran upotrebljavanjem iste tehnike kao kod osobnih podataka. Preporučuje se da u karticama putovnicama jedinstveni broj dokumenta bude vidljiv na objema stranama kartice. Ako se za osobne podatke upotrebljava naljepnica, jedinstveni broj dokumenta treba biti otisnut upotrebljavanjem fluorescentne tinte, pri čemu je obvezan posebni stil brojki ili oblik pisma.

Ako se za osobne podatke upotrebljavaju naljepnice ili unutarnje stranice od nelaminiranog papira, ujedno se primjenjuje duboki tisak (*intaglio*) s efektom skrivene slike, mikrotekst, tinta s optički varijabilnim karakteristikama i DOVID (Diffractive Optically Variable Image Device). Dodatna optička varijabilna sigurnosna sredstva također se upotrebljavaju kod kartica putovnica koje su potpuno izrađene od sintetičkog supstrata, barem primjenom DOVID-a ili ekvivalentnih mjera.

4. *Zaštita od kopiranja*

Na stranici s osobnim podacima upotrebljava se optički varijabilno (OVD) ili ekvivalentno sredstvo koje osigurava istu razinu identifikacije i sigurnosti koja se trenutno primjenjuje kod jedinstvenog formata za vize te ima oblik prelamajućih struktura koje se mijenjaju kad ih se promatra pod različitim kutovima (DOVID) ugrađenih u toplo zapečaćenu ili ekvivalentnu laminaciju (što je moguće tanju), ili se primjenjuje kao prevlaka OVD-a, ili, na naljepnicama ili unutarnjoj stranici od nelaminiranog papira, kao metalizirani ili djelomično demetalizirani OVD (s dubokim otiskom preko površine) ili kao ekvivalentna sredstva.

OVD sredstva trebaju biti integrirana u dokument kao element slojevite strukture, učinkovito štiteći od krivotvorenja i falsifikacije. U dokumentima od papira trebaju biti integrirana preko što šire površine kao element toplo zapečaćene ili ekvivalentne laminacije (što je moguće tanje) ili primijenjena kao sigurnosna prevlaka, kao što je opisano u odjeljku 5. U dokumentima izrađenima od sintetičkog supstrata ona trebaju biti integrirana u sloj kartice preko što šire površine.

Ako je sintetička kartica personalizirana laserskim graviranjem i ako je u to ugrađen optički varijabilni laserski ispisani prikaz, prelamajući OVD primjenjuje se barem u obliku pozicioniranog metaliziranog ili prozirnog DOVID-a, kako bi se postigla povećana zaštita od reproduciranja.

▼ B

Ako je stranica s osobnim podacima izrađena od sintetičkog supstrata s papirnom jezgrom, prelamajući OVD primijenjuje se barem u obliku pozicioniranog metaliziranog ili prozirnog DOVID-a, kako bi se postigla povećana zaštita od reproduciranja.

5. Tehnika izdavanja

Kako bi se osigurala odgovarajuća zaštita podataka iz putovnice ili putne isprave od pokušaja krivotvorenja i falsifikacije, osobni podaci, uključujući fotografiju imatelja, potpis imatelja i bitne podatke o izdavanju, integriraju se u osnovni materijal dokumenta. Više se ne smiju upotrebljavati konvencionalne metode pričvršćivanja fotografije.

Mogu se upotrebljavati sljedeće tehnike izdavanja:

- lasersko tiskanje,
- termotransfer,
- ispisivanje tintom,
- fotografska tehnika,
- lasersko graviranje koje učinkovito prodire u slojeve kartice na kojoj su sigurnosna obilježja.

Kako bi se osigurala adekvatna zaštita osobnih podataka i podataka o izdavanju od pokušaja neovlaštenog mijenjanja, obvezan je topli pečat ili ekvivalentna laminacija (što je moguće tanja) sa sredstvom za zaštitu od kopiranja ako se primjenjuje lasersko tiskanje, termotransfer ili fotografska tehnika.

Putne isprave izdaju se u strojno čitljivom obliku. Izgled stranice s osobnim podacima u skladu je sa specifikacijama navedenima u dijelu 1. dokumenta ICAO-a 9303, a postupci izdavanja u skladu su sa specifikacijama za strojno čitljive isprave navedenima u tom dokumentu.